

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “КРІПАК ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 6164/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

25 вересня 2008 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Кріпак проти України»

Європейський Суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), Голова,
п. Райт Маруст (Rait Maruste),
п. Володимир Буткевич (Volodymyr Butkevych),
пані Ренате Ягер (Renate Jaeger),
пані Ізабель Берро-Лефевр (Isabelle Berro-Lefevre),
пані Мірjana Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),
пані Здравка Калайджиєва (Zdravka Kalaydjieva), судді,
та пані Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), секретар секції,
після обговорення за зачиненими дверима 2 вересня 2008 року,
вносить таке рішення, що було прийняте в той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 6164/05), поданою проти України до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянкою України пані Кріпак Вікторією Петрівною (далі — заявниця) 2 лютого 2005 року.
2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — п. Юрієм Зайцевим.
3. 26 листопада 2007 року Суд вирішив направити скаргу на комунікацію Уряду. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.
4. У своїх зауваженнях Уряд просив палату відмовитись від розгляду справи на користь Великої палати відповідно до статті 30 Конвенції. Зокрема, він заперечував проти застосування пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у даній справі. Суд повторює, що він вже розглядав подібні питання та ухвалював рішення щодо них (див., наприклад, «Зубко та інші проти України» (Zubko and Others v. Ukraine), №№ 3955/04, 5622/04, 8538/04 та 11418/04, ЄСПР 2006...(витяги), «Войтенко проти України» (Voytenko v. Ukraine), № 18966/02, 29 червня 2004 року, та «Багрій та Криваніч проти України» (Bagriy and Krivanich v. Ukraine), № 12023/04 та 12096/04, 9 листопада 2006 року). Отже, він встановив, що немає причин палаті відмовлятися від розгляду справи на користь Великої палати у даній справі.

ЩОДО ФАКТІВ

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

5. Заявниця народилась у 1941 році та проживає у місті Гайворон. Вона працювала суддею Гайворонського міського суду та вийшла на пенсію у 2007 році.
6. 20 серпня 2002 року Печерський районний суд міста Києва зобов'язав Державне казначейство сплатити заявниці 4766¹ грн. компенсації за невикористане обмундирування.
7. 30 жовтня 2002 року апеляційний суд міста Києва залишив це рішення без змін.
8. 3 грудня 2002 року державна виконавча служба відкрила виконавче провадження.

¹ Приблизно 949,58 євро.

9. 22 грудня 2003 року виконавче провадження було закінчено через відсутність бюджетних коштів.
10. 3 жовтня 2005 року рішення, винесене на користь заявниці, було виконано у повному обсязі.

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

11. Відповідне національне законодавство та практика були викладені в рішенні «Зубко та інші проти України» ((Zubko and Others v. Ukraine), №№ 3955/04, 5622/04, 8538/04, 11418/04, пп. 33–43, від 26 квітня 2006 року).

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ

12. Заявниця скаржилась за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо затримки у виконанні рішення суду від 20 серпня 2002 року та за статтею 1 Першого протоколу з тих самих причин. Ці положення у відповідних частинах передбачають наступне:

Пункт 1 статті 6 Конвенції

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

A. Щодо прийнятності

13. Уряд стверджував, що пункт 1 статті 6 Конвенції не застосовується у даній справі, зазначивши, що компенсація, присуджена заявниці, стосувалась її обмундирування, яке вона зобов'язана була носити під час виконання службових функцій. За цих підстав присуджена компенсація мала публічно-правовий характер та не мала вирішального значення для прав та обов'язків заявниці приватноправового характеру.

14. Уряд надав заперечення щодо вичерпання національних засобів юридичного захисту. Він зазначив, що з метою отримання заборгованості за рішенням заявниця мала звернутись до Державної судової адміністрації, яка згідно із законодавством є розпорядником коштів на виконання рішень, винесених на користь суддів.

15. Уряд також зазначав, що обмундирування, за яке заявниці присуджено компенсацію, не було її власністю у значенні статті 1 Першого протоколу. Воно належало державі, і скарга заявниці за статтею 1 Першого протоколу є, таким чином, несумісною з *ratione materiae*, як передбачає Конвенція.

16. Заявниця не погодилася.

17. Що стосується викладених вище заперечень Уряду щодо прийнятності з підстав несумісності *ratione materiae* скарг за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого

протоколу, Суд зазначає, що справа заявниці стосувалась права на компенсацію, а не на обмундирування, як це виклав Уряд. Також він зазначає, що заявниця відповідно до внутрішнього законодавства мала доступ до суду. Отже, Суд не вбачає жодної підстави викласти спір заявниці з сфери гарантій статті 6 Конвенції («Вілхо Ескелінен та інші проти Фінляндії» (*Vilho Eskelinen and Others v. Finland*) [GC], № 63235/00, пп. 62–63, ЄСПЛ 2007-...). Крім того, Суд повторює, що заборгованість за рішенням становила майно у значенні статті 1 Першого протоколу, тому стаття 1 Першого протоколу підлягає застосуванню у даній справі (див. рішення у справі «Войтенко проти України» (*Voytenko v. Ukraine*), № 18966/02, пп. 51–54, від 29 червня 2004 року).

18. Що стосується заперечень Уряду стосовно вичерпання засобів юридичного захисту, Суд повторює, що заявниця, на користь якої винесено остаточне судове рішення проти державного органу та відповідно видано виконавчий документ, мала б бути звільнена від обов'язку з власної ініціативи порушувати будь-яку процедуру щодо іншого державного органу з метою виконання зазначеного рішення («Васильєв проти України» (*Vasylyev v. Ukraine*), № 10232/02, п. 30, від 13 липня 2006 року, та «Літовкіна проти України» (*Litovkina v. Ukraine*), № 35741/04, п. 13, від 22 листопада 2005 року).

19. Зважаючи на вищезазначене, Суд робить висновок, що заява порушує питання факту та права відповідно до Конвенції, вирішення яких потребує розгляду заяви по суті. Суд не вбачає жодних підстав визнавати її неприйнятною.

В. Щодо суті

20. Суд зазначає, що рішення від 20 серпня 2002 року залишалось невиконаним близько трьох років, після того як 30 жовтня 2002 року набрало законної сили.

21. Суд повторює, що він вже встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у справах, подібних до цієї (див., наприклад, «Войтенко проти України» (*Voytenko v. Ukraine*), № 18966/02, від 29 червня 2004 року, «Зубко та інші проти України» (*Zubko and Others v. Ukraine*), №№ 3955/04, 56220/04, 8538/04 та 11418/04, ЄСПЛ 2006-... (витяги), та «Багрій та Криваніч проти України» (*Bagriy and Krivanich v. Ukraine*), № 12023/04 та 12096/04, від 9 листопада 2006 року).

22. Проаналізувавши всю надану інформацію, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи переконливого аргументу, здатного переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі.

23. Таким чином, у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

А. Шкода

25. Заявниця вимагала 10 000 євро відшкодування моральної шкоди.

26. Уряд не погодився з цією вимогою.

27. Суд, вирішуючи на засадах справедливості, відповідно до статті 41 Конвенції присуджує 800 євро відшкодування моральної шкоди.

В. Судові витрати

28. Заявниця не висунула жодних вимог стосовно судових витрат. Відповідно Суд нічого не присуджує.

С. Пеня

29. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною.
2. *Постановляє*, що в цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
3. *Постановляє*, що в цій справі було порушення статті 1 Першого протоколу.
4. *Постановляє*, що:
 - (a) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці 800 (вісімсот) євро відшкодування моральної шкоди плюс будь-який податок, який може бути стягнуто з цієї суми. Ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача на день здійснення платежу;
 - (b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти.
5. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено у письмовій формі 25 вересня 2008 року згідно з пунктами 2 та 3 Регламенту Суду.

К. ВЕСТЕРДІК
(C. Westerdik)
Секретар

П. ЛОРЕНЦЕН
(P. Lorenzen)
Голова